Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January – 2018

Course	:	**BDP**	**Date**	:	**23/01/2018**
Subject Code	:	**ESO-04**	**Time**	:	**3:00pm to 6:00pm**
Subject Name	:	સામાજિક સ્તરીકરણ	**Duration**	:	**3 Hours**
			Max. Marks	:	**70**

પ્રશ્ન-1 પૂર્વ આધુનિક સમાજોના પ્રકાર અને તેની સ્તરરચનાની વ્યવસ્થાઓ વર્ણવો. **(12)**

અથવા

વ્યવસાય અને ગતિશીલતા વર્ણવો.

પ્રશ્ન-2 જ્ઞાતિનો ઐતિહાસિક પરિપેક્ષ્ય વર્ણવો. **(12)**

અથવા

જ્ઞાતિની લાક્ષણિકતાઓના આધારે સ્વરૂપગત સમજૂતી વર્ણવો.

પ્રશ્ન-3 સ્વતંત્રતા પછીના કાળમાં ગ્રામ ચળવળો વર્ણવો. **(12)**

અથવા

ભારતમાં કામદાર ચળવળની વિભાવના વિકાસ અને લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.

પ્રશ્ન-4 સામાજિક સ્તરીકરણ અને શિક્ષણનું ઐતિહાસિક પરિમાણ જણાવી વ્યવસાય અને શિક્ષણ વર્ણવો. **(12)**

અથવા

જમીનદાર વર્ગો અને સામાજિક ગતિશીલતા વર્ણવો.

પ્રશ્ન-5 ટૂંકનોંધ લખો.(પાંચમાંથી કોઈપણ બે) **(12)**

1. ટાલકોટ પારસન્સનો અભિગમ
2. દરજ્જા અને વર્ગની વિભાવના
3. અનુઔદ્યોગિક સમાજોમાં સ્તરરચના
4. વર્ગ પ્રથામાં સામાજિક ગતિશીલતા
5. અસ્પૃશ્યતા અને સાંસ્કૃતિક અલગતા

પ્રશ્ન-6 બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો લખો. **(10)**

1. સમાજની ગ્રથિતતા માટે ઉપયોગી છે.

   A. વિકાર્યાત્મક B. નકારાત્મક C. કાર્યાત્મક D. બિનઉપયોગી

2. ઉત્પાદનના સાધનોના માલિક કોણ છે?

   A. મૂડીવાદીઓ B. શ્રમિકો C. મજૂરો D. તમામ

3. ખૂબ જ પ્રભાવી સમૂહ જે મુખ્ય રાજકીય નિર્ણયો લે છે.

A. નિમ્ન વર્ગ B. અગ્ર વર્ગ C. મજૂર વર્ગ D. કામદાર વર્ગ

4. શ્રમજીવીઓએ ઉત્પાદનની સઘળી કિંમત ઉપરાંત પેદા કરેલ ચીજોનું મૂલ્ય છે.

A. શિક્ષણ મૂલ્ય B. સમાજ મૂલ્ય C. અધિક મૂલ્ય D. ધર્મ મૂલ્ય

5. કુટુંબમાં સંપૂર્ણ સત્તા પતિ, પિતા કે અન્ય પુરૂષ સભ્યમાં રહેલી છે.

A. માતૃસત્તા B. પિતૃસત્તા C. ભાતૃસત્તા D. તમામ

6. આધુનિક ટેકનોલોજીકલ વિકાસ પામેલ સમાજ જેમાં ખાનગી મિલકત પ્રથા હોય છે.

A. સમાજવાદી B. મજૂરવાદ C. સમૂહવાદ D. મૂડીવાદ

7. એક એવો સમાજ જ્યાં મિલકતની માલિકી રાજ્યની છે.

A. સમાજવાદી B. વ્યક્તિવાદી C. મૂડીવાદી D. તમામ

8. પ્રયત્ન વગર જન્મથી પ્રાપ્ત થતો દરજ્જો _____ છે.

A. અર્જિત B. અર્પિત C. સામૂહિક D. વ્યક્તિક

9. જ્ઞાતિ વ્યવસ્થામાં પ્રતિબંધ શામાં જોવા મળે છે.

A. વ્યવસાય B. સહભોજન C. લગ્ન D. તમામ

10. સમાનતા, બૌદ્ધિકતા અને બિનસાંપ્રદાયિકતા તરફના પરિવર્તન સૂચવે છે.

A. સંસ્કૃતિકરણ B. બ્રાહ્મણીકરણ C. આધુનિકરણ D. એકપણ નહીં
